Gesetz-Sammlung für die Königlichen Preußischen Staaten.

ZBIÓR PRAW dla Państw Królestwa Pruskiego.

№ 19.

(Nr. 6074.) Vertrag zwischen Preußen und Oldenburg, betreffend die weitere Entwickelung der durch den Vertrag vom 20. Juli 1853. (Gesetz-Samml. vom Jahre 1854. S. 101. ff.) begründeten Verhältnisse. Vom 16. Februar 1864.

Seine Majestät der König von Preußen

und

Seine Königliche Hoheit der Großherzog von Oldenburg,

von dem Wunsche geleitet, die weitere Entwickelung der durch den Kriegshafen-Vertrag vom 20. Juli 1853. begründeten Verhältnisse zu fördern, haben zu diesem Zwecke Bevollmächtigte ernannt, nämlich:

Seine Majestät der König von Preußen:

Allerhöchstihren Oberst à la suite des Seebataillons Friedrich Wilhelm Scheuerlein;

Allerhöchstihren Geheimen Ober-Regierungsrath Carl Wilhelm Everhard Wolf;

Allerhöchstihren Geheimen Finanzrath Johann Gustav Rudolph Meinecke;

(No. 6074.) Układ pomiędzy Prusami a Oldenburgiem, tyczący się dalszego rozwinięcia stosunków układem z dnia 20. Lipca 1853. (Zbiór praw z roku 1854. str. 101 i nast.) ufundowanych. Z dnia 16. Lutego 1864.

Jego Królewska Mość Król Pruski

i

Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Oldenburgski,

powodowani życzeniem, przyspieszenia dalszego rozwinięcia stosunków układem portu wojennego dotyczącym z dnia 20. Lipca 1853. ufundowanych, zamianowali w celu tym pełnomocników, a mianowicie:

Jego Królewska Mość Król Pruski:

Swego półkownika à la suite batalionu morskiego Fryderyka Wilhelma Scheuerleina;

Swego tajnego nadradzcę Regencyjnego Karóla Wilhelma Ewerharda Wolfa;

Swego tajnego radzcę skarbu Jana Gustawa Rudolfa Meineckego;

Allerhöchstihren Wirklichen Legationsrath Paul Ludwig Wilhelm Jordan;

Seine Königliche Hoheit der Großherzog von Oldenburg:

Höchstihren Regierungs-Präsidenten Albrecht Johannes Theodor Erdmann;

Höchstihren Minister-Residenten Dr. juris Friedrich Heinrich Geffcken;

welche, nach geschehener Auswechselung und gegenseitiger Anerkennung ihrer Vollmachten, unter Vorbehalt der landesherrlichen Ratifikationen, über folgende Bestimmungen einig geworden sind.

Art. 1.

An die Stelle der im Artikel 4. des Vertrages vom 20. Juli 1853. bezeichneten und demnächst durch den Grenzrezeß vom 31. März 1856. näher bestimmten Hoheitsgrenze zwischen dem Königlich Preußischen Gebiete an der westlichen Seite der Jade und dem Großherzoglich Oldenburgischen Gebiete tritt diejenige, 190—200 Jück Oldenburgischen Katastermaaßes vom Oldenburgischen Gebiete abschneidende Grenzlinie, welche in die angeheftete, von den beiderseitigen Bevollmächtigten unterschriebene Karte mit rother Farbe eingetragen ist.

Die Uebergabe des nach vorstehender Bestimmung von Oldenburg an Preußen jetzt abgetretenen Gebietes soll innerhalb dreier Monate nach der Ratifikation des gegenwärtigen Vertrages geschehen.

Beide Hohe Regierungen werden Kommissarien ernennen, welche mit der Uebergabe zugleich die Regulirung der Grenze an Ort und Stelle vorzunehmen haben.

Die solchergestalt festgestellten Grenzen sind durch Versteinung oder Abpfählung auf gemeinschaftliche Kosten zu bezeichnen und zu unterhalten.

Swego rzeczywistego radzcę legacyjnego Pawła Ludwika Wilhelma Jordana;

Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Oldenburgski:

Swego prezesa Regencyjnego Wojciecha Jana Teodora Erdmana;

Swego rezydenta Ministeryalnego Dr. prawa Fryderyka Henryka Geffckena;

którzy, wymieniwszy i uznawszy nawzajem za ważne plenipotencye swe, ze zastrzeżeniem monarszych ratyfikacyi, na następujące postanowienia się zgodzili.

Art. 1.

W miejsce wymienionéj w artykule 4. układu z dnia 20 Lipca 1853. a późniéj recesem granicznym z dnia 31. Marca 1856. oznaczonéj bliżéj granicy zwierzchniczéj pomiędzy terytoryum Królewsko-Pruskiem na zachodniéj stronie Jady a terytoryum Wielko-Książęskiem Oldenburgskiem wstępuje linia graniczna, 190—200 jueck miary katastrowéj Oldenburgskiéj od terytoryum Oldenburgskiego odcinająca, wciągniona czerwonym kolorem w przyczepioną, przez pełnomocników obydwu stron podpisaną mapę.

Tradycya odstąpionego teraz na mocy powyższego postanowienia ze strony Oldenburga na rzecz Prus terytoryum w przeciągu trzech miesięcy po ratyfikacyi niniejszego układu nastąpić powinna.

Obydwa Wysokie Rządy zamianują komisarzy, w celu uregulowania lokalnego wraz z tradycyą granic.

Ustanowione w ten sposób granice kamieniami i palami na wspólny koszt oznaczone i utrzymywane być powinny.

In Ansehung der Bewohner des jetzt abgetretenen Gebietes kommt der Artikel 8. des Vertrages vom 20. Juli 1853. zur Anwendung.

Die in den Artikeln 14. und 15. des Vertrages vom 20. Juli 1853. angegebenen Abstände vom Preußischen Gebiete sind von derjenigen Hoheitsgrenze zu verstehen, welche durch die vorstehende neue Grenzbestimmung festgesetzt ist. Die Artikel 11. und 28. des Vertrages vom 20. Juli 1853. gelten auch für das jetzt von Oldenburg an Preußen abgetretene Gebiet.

Art. 2.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung gestattet der Königlich Preußischen Regierung, auf Oldenburgischem Gebiete innerhalb der in der angehefteten Karte mit Linien in gelber Farbe umzogenen drei, jede 11 bis 12 Jück Oldenburgischen Katastermaaßes großen Räumlichkeiten zum Schutze des Kriegshafens detachirte Befestigungswerke auf eigene Kosten anzulegen und zu unterhalten, auch unter einander und mit der Hauptbefestigung des Kriegshafens durch die erforderlichen Wege in Verbindung zu setzen, nachdem vorgängig die Königlich Preußische Regierung

a) das Privateigenthum der betreffenden Grundstücke erworben und

b) für die durch die Anlage der detachirten Befestigungswerke beeinträchtigten bisherigen Wegeverbindungen und Abwässerungen andere in befriedigender Weise hergestellt haben wird.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung wird zur Erwerbung des zu den detachirten Werken, den Wegen und Abwässerungen erforderlichen Grundeigenthums das etwa nöthige Enteignungsverfahren auf Verlangen der Königlich Preußischen Regierung veranlassen.

Für die Dauer des Bestehens dieser drei detachirten Werke verzichtet die Großherzoglich Oldenburgische Regierung zu Gunsten der Königlich Preußischen Regierung auf die Ausübung der

Do mieszkańców na odstąpionym teraz terytoryum artykuł 8. układu z dnia 20. Lipca 1853. zastósowany będzie.

Przez odległości od terytoryum Pruskiego oznaczone w artykułach 14. i 15. układu z dnia 20. Lipca 1853. rozumieć się mają odległości od granicy zwierzchniczéj, ustanowionéj powyższém nowém postanowieniem granic. Artykuły 11. i 28. układu z dnia 20. Lipca 1853. będą i dla odstąpionego teraz ze strony Oldenburga na rzecz Prus terytoryum mieć ważność.

Art. 2.

Rząd Wielko-Księski Oldenburgski pozwala Rządowi Królewsko-Pruskiemu, aby na terytoryum Oldenburgskiem wśród obciągnionych na przyczepionéj mapie liniami żółtego koloru trzech miejscowości, po 11. do 12 jueck miary katastrowéj Oldenburgskiéj obejmujących ku obronie portu wojennego własnym kosztem detaszowane dzieła fortyfikacyjne założył i utrzymywał, tudzież takowe ze sobą jako i z główną fortyfikacyą portu wojennego za pomocą potrzebnych dróg połączył, za poprzedniem ze strony Rządu Pruskiego

a) nabyciem własności prywatnéj dotyczących gruntów i

b) założeniem w sposób zadowalniający innych w miejsce nadwerężonych przez detaszowane dzieła fortyfikacyjne dotychczasowych dróg komunikacyjnych i spustów wody.

Rząd Wielko - Księski Oldenburgski spowoduje na żądanie Rządu Królewsko - Pruskiego wymagalny na przypadek proceder ekspropryacyjny w celu nabycia gruntu na detaszowane dzieła, drogi i spusty wody potrzebnego.

Dopóki detaszowane trzy dzieła te istnieć będą zrzeka się Rząd Wielko - Księski Oldenburgski na rzecz Rządu Królewsko-Pruskiego wykonywania zwierzchnictwa krajowego wśród

Landeshoheit innerhalb derselben, ohne jedoch der Königlich Preußischen Regierung die Befugniß einzuräumen, die Grenzen der detachirten Werke mit Preußischen Hoheitszeichen zu versehen. Alle auf diesen Grundstücken gegenwärtig haftenden Staats-, Kommunal- und sonstigen korporativen Lasten sind von der Königlich Preußischen Regierung fortzuentrichten.

Die Befugniß der Königlich Preußischen Regierung, die gedachten Räumlichkeiten in der angegebenen Weise zu benutzen, nebst allen daran geknüpften Beschränkungen der Staatshoheit Oldenburgs erlischt, wenn und sobald die Königlich Preußische Regierung das Kriegs-Marine-Etablissement an der Jade wieder aufgeben sollte.

Art. 3.

Die auf der angehefteten Karte mit blauer Farbe eingetragenen Linien bezeichnen die Grenzen der beiden Bau-Rayonbezirke der Hauptumfassung und des Bau-Rayonbezirks jedes der drei detachirten Befestigungswerke des Kriegshafens. Diese Grenzen sind durch Versteinung oder Abpfählung auf gemeinschaftliche Kosten erkennbar zu machen und zu unterhalten. Das Recht der Königlich Preußischen Regierung, Ländereien unter den im Artikel 14. des Vertrages vom 20. Juli 1853. bezeichneten Verhältnissen als Privateigenthum zu erwerben und zu besitzen, wird auf diejenigen Theile der Bau-Rayonbezirke der detachirten Befestigungswerke erstreckt, welche etwa weiter als eine viertel geographische Meile von dem mit Staatshoheit an Preußen abgetretenen Gebiete abstehen.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung verpflichtet sich, wenn und soweit die Königlich Preußische Regierung es demnächst verlangen sollte, die Bestimmungen des Entwurfs eines Reglements für die Bundesfestungen Ulm und Rastatt und des Entwurfs eines allgemeinen Bau-Rayonregulativs für die Bundesfestungen Ulm und Rastatt, Beilage 1. und 2. zu §. 3. des Separat-Protokolls der 25. Sitzung der Bundesversamm-

takowych, nie przyznając atoli Rządowi Królewsko-Pruskiemu prawa, wystawienia na granicach detaszowanych dzieł godeł zwierzchnictwa Pruskiego. Wszystkie na tychże gruntach spoczywające obecnie ciężary Rządowe, komunalne i inne korporacyjne winien Rząd Królewsko-Pruski nadal opłacać.

Prawo Rządu Królewsko-Pruskiego, korzystania ze rzeczonych miejscowości w oznaczony sposób, oraz wszystkie połączone z niem ograniczenia zwierzchnictwa Rządowego Oldenburgskiego ustają w chwili, gdzieby Rząd Królewsko-Pruski zakład marynarki wojennéj nad Jadą miał znów porzucić.

Art. 3.

Linie wciągnione w przyczepioną mapę kolorem niebieskim oznaczają granice obydwóch obwodów budowlowych rejonu objęcia głównego i obwodu budowlowego rejonu tychże trzech detaszowanych dzieł fortyfikacyjnych w porcie wojennym. Granice te kamieniami lub palami na wspólny koszt oznaczone i utrzymywane być powinny. Prawo Rządu Królewsko-Pruskiego, nabywania i posiadania gruntów pod oznaczonemi w artykule 14. układu z dnia 20. Lipca 1853. okolicznościami na własność prywatną, rozciąga się na te części obwodów budowlowych rejonu detaszowanych dzieł fortyfikacyjnych, któreby przeszło ćwierć mili geograficznéj od terytoryum wraz ze zwierzchnictwem Rządowem na rzecz Prus odstąpionego mogły być odległe.

Rząd Wielko-Księski Oldenburgski bierze na się w razie gdyby i jak daleceby Rząd Królewsko-Pruski miał tego późniéj wymagać, obowiązek oświadczenia, jako postanowienia w projekcie do regulaminu dla fortec związkowych Ulmu i Rastatu tudzież w projekcie do powszechnego regulatywu budowlowego rejonowego dla fortec związkowych Ulmu i Rastatu, aneksa 1. i 2. do §. 3. protokółu odrę-

lung vom 26. Juli 1860., sowie die Vorschriften, welche etwa ferner über die Rayonverhältnisse der Bundesfestungen von der Bundesversammlung beschlossen werden sollten, auf den Kriegshafen und dessen Umgebungen für anwendbar zu erklären und die dazu erforderlichen gesetzlichen Bestimmungen zu erlassen. Soweit hierbei eine der Behörden-Organisation in den beiderseitigen Staaten entsprechende anderweite Regelung der Vorschriften über das Verfahren der Behörden (Kapitel 3. der Anlage 2. zum Bundes-Protokoll vom 26. Juli 1860.) erforderlich ist, wird sich die Großherzoglich Oldenburgische Regierung hierüber mit der Königlich Preußischen Regierung verständigen.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung übernimmt die Leistung der Entschädigung für die Beschränkungen, welche dem Grundeigenthum in den Alinea 1. bezeichneten Bau-Rayonbezirken durch die hiernach einzuführenden Bau-Rayonbestimmungen auferlegt werden und erhält dafür von der Königlich Preußischen Regierung ein für alle Mal sofort nach Erlaß des betreffenden Oldenburgischen Gesetzes den Betrag von funfzig Tausend Thalern.

Zur Benutzung als Exerzier- und Schießplätze für die Garnison des Kriegshafens kann in dessen Nähe die Königlich Preußische Regierung im Großherzoglich Oldenburgischen Gebiete Grund und Boden sowohl pachtweise, als auch privateigenthümlich erwerben. Sollte der Königlich Preußischen Regierung die Erwerbung des für diese Zwecke erforderlichen Terrains im Wege freier Vereinbarung nicht gelingen, so wird auf ihren Antrag die Großherzoglich Oldenburgische Regierung das Enteignungsverfahren veranlassen.

Art. 4.

Die Beschränkungen, denen die Königlich Preußische Regierung nach Artikel 13. des Vertrages vom 20. Juli 1853. hinsichtlich der Anlegung eines Handelshafens oder einer Handels-

bnego 25. posiedzenia sejmu związkowego z dnia 26. Lipca 1860. zawarte, oraz przepisy, jakieby może daléj co do stosunków rejonowych fortec związkowych ze strony sejmu związkowego miały zostać uchwalone, do portu wojennego i jego przyległości zastósowane być mogą i do wydania potrzebnych w téj mierze postanowień. O ileby w téj mierze inne odpowiednie organizacyi władz w obydwóch Państwach zregulowanie przepisów, tyczących się czynności władz (rozdział 3. aneksu 2. do protokołu związkowego z dnia 26. Lipca 1860.) było potrzebném, porozumie się co do tego Rząd Wielko-Księski Oldenburgski ze Rządem Królewsko-Pruskim.

Rząd Wielko-Księski Oldenburgski bierze na się wynagrodzenie za ograniczenia, które własności gruntowéj wśród oznaczonych w alinea 1. obwodów budowlowych rejonowych wskutek zaprowadzić się wedle tego mających postanowień budowli rejonowych dotyczących, nałożone będą a otrzyma od Rządu Królewsko-Pruskiego natychmiast po emanacyi dotyczącego prawa Oldenburgskiego raz na zawsze sumę pięćdziesięciu tysięcy talarów.

Na place eksercerunku i strzelania dla załogi portu wojennego wolno w pobliżu jego Rządowi Królewsko-Pruskiemu nabyć na terytoryum Wielko-Księskiem Oldenburgskiem gruntu bądź dzierzawą, bądź na własność prywatną. W razie niemożności nabycia potrzebnego na rzeczone cele Rządowi Królewsko-Pruskiemu gruntu w drodze dobrowolnéj ugody, Rząd Wielko-Księski Oldenburgski na wniosek jego proceder ekspropryacyjny spowoduje.

Art. 4.

Ograniczenia, którym Rząd Królewsko-Pruski na mocy artykułu 13. układu z dnia 20. Lipca 1853. pod względem założenia portu handlowego lub miasta handlowego, tudzież

stadt, sowie der Ansiedelung von Handwerkern und Gewerbtreibenden im Preußischen Gebiete an der westlichen Seite der Jade unterworfen war, werden hiermit aufgehoben.

osadzania rzemieślników i profesyonistów na terytoryum Pruskiem na zachodniéj stronie Jady ulegał, znoszą się niniejszém.

Art. 5.

Die Königlich Preußische Regierung verpflichtet sich, die Eisenbahn, zu deren Bau auf eigene Kosten ihr im Artikel 24. des Vertrages vom 20. Juli 1853. von der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung die Konzession ertheilt worden, mit allem Zubehör in der Strecke vom Preußischen Marine-Etablissement an der westlichen Seite der Jade bis zu dem Oldenburgischen Bahnhofe der Oldenburg-Bremer-Eisenbahn (Art. 10.) innerhalb derselben Zeit herzustellen, binnen welcher die Großherzoglich Oldenburgische Regierung den Bau einer mit einer festen Brücke über die Weser verbundenen Eisenbahn von Oldenburg bis Bremen ausführen wird.

Art. 5.

Rząd Królewsko-Pruski podejmuje się wykończenia kolei żelaznéj wraz z wszystkiemi przynależytościami na przestrzeni od Pruskiego zakładu marynarki na zachodniéj stronie Jady do Oldenburgskiego dworca kolei żelaznéj Oldenburgsko-Bremskiéj (Art. 10.), na któréj zbudowanie własnym kosztem daną mu w artykule 24. układu z dnia 20. Lipca 1853. została ze strony Rządu Wielko-Księskiego Oldenburgskiego koncesya, w tym samym czasie, w którym Rząd Wielko-Księski Oldenburgski budowę połączonéj za pomocą trwałego mostu na Wezerze kolei żelaznéj od Oldenburga do Bremy wykończy.

Art. 6.

Ferner verpflichtet sich die Königlich Preußische Regierung, nach ihrer Wahl entweder die Jade-Eisenbahn in der Strecke von Oldenburg nach der Königlich Hannoverschen Landesgrenze bei Damme innerhalb einer Frist von zehn Jahren, vom Tage der Ratifikation gegenwärtigen Vertrages an gerechnet, in Angriff zu nehmen, oder beim Ablaufe der genannten zehnjährigen Frist Eine Million Thaler an die Großherzoglich Oldenburgische Regierung zu bezahlen.

Die Königlich Preußische Regierung wird diese alternative Verpflichtung erfüllen, unabhängig davon, ob die Königlich Hannoversche Regierung eine Weiterführung der Bahn auf ihrem Gebiete gestatten oder verweigern wird. Dagegen soll die Königlich Preußische Regierung fortan von jeder weiteren Verbindlichkeit zum Bau der im Artikel 24. des Vertrages vom 20. Juli 1853. konzessionirten Eisenbahn hinsichtlich der Strecke südlich von Oldenburg entbunden sein.

Art. 6.

Daléj obowięzuje się Rząd Królewsko-Pruski, wedle wyboru albo do rozpoczęcia budowy kolei żelaznéj Jade na przestrzeni od Oldenburga do granicy krajowéj Królewsko-Hanowerskiéj pod Damme w przeciągu lat dziesięciu, licząc od dnia ratyfikacyi obecnego układu, albo do wypłacenia po upływie rzeczonego dziesięcioletniego terminu na ręce Rządu Wielko-Księskiego Oldenburgskiego miliona talarów.

Rząd Królewsko-Pruski dopełni alternatywy téj, bez względu na to, czy Rząd Królewsko-Hanowerski na poprowadzenie daléj kolei żelaznéj na terytoryum swém zezwoli lub nie. Za to Rząd Królewsko-Pruski nadal z wszelkiego dalszego obowiązku zbudowania kolei żelaznéj w artykule 24. układu z dnia 20. Lipca 1853. zakoncesyonowanéj co do przestrzeni na południe od Oldenburga zwolnionym być ma.

Entscheidet sich die Königlich Preußische Regierung dafür, die Jade-Eisenbahn in der Strecke von Oldenburg nach der Königlich Hannoverschen Landesgrenze bei Damme binnen der obengedachten zehnjährigen Frist in Angriff zu nehmen, so ist sie verpflichtet, nach ihrer Wahl entweder den Bau dergestalt zu fördern, daß die Bahn in der Strecke von Oldenburg bis Damme spätestens beim Ablauf des zwölften Jahres, vom Tage der Ratifikation des gegenwärtigen Vertrages an gerechnet, dem Betriebe eröffnet wird, oder für jedes spätere Jahr bis zu solcher Betriebs-Eröffnung die Summe von achtzig Tausend Thalern an die Großherzoglich Oldenburgische Regierung zu zahlen.

Art. 7.

Ueber die Bahn von Heppens nach Oldenburg, sowie eventuell über die Bahn von Oldenburg nach der Hannoverschen Grenze bei Damme, in deren vollständigen Durchführung durch alle Zwischenpunkte, über die Haltestellen und den Bauplan im Allgemeinen wird sich die Königlich Preußische Regierung vor der Ausführung mit der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung verständigen und ihr das spezielle Projekt der Bahnanlage zum Zwecke der desfallsigen Vereinbarung vorlegen. Im Uebrigen bleibt die Feststellung der Bauprojekte der Königlich Preußischen Regierung überlassen. Die Projekte sollen jedoch vor der Ausführung der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung mitgetheilt, auch dabei alle Einrichtungen und Anlagen vermieden werden, welche die Großherzogliche Regierung bei ihren eigenen Bahnen aus sicherheitspolizeilichen Rücksichten nicht zuläßt.

Art. 8.

Der Bahndamm wird in der für zwei Geleise erforderlichen Kronenbreite ausgeführt.

Jeżeliby się Rząd Królewsko - Pruski na rozpoczęcie budowy kolei żelaznéj Jade na przestrzeni od Oldenburga do granicy krajowéj Królewsko - Hanowerskiéj pod Damme w przeciągu wyż rzeczonego dziesięcioletniego terminu zdecydować miał, w takim razie obowiązanym jest, wedle wyboru albo zbudowanie tak przyspieszyć, żeby obrót na kolei wzdłuż przestrzeni od Oldenburga do Damme najpóźniéj z upływem dwónastego roku, od dnia ratyfikacyi obecnego układu licząc, mógł być rozpoczęty, albo wypłacić za każdy dalszy rok aż do rozpoczęcia obrotu na ręce Rządu Wielko - Księskiego Oldenburgskiego sumę ośmdziesięciu tysięcy talarów.

Art. 7.

Względem kolei od Heppens do Oldenburga, tudzież ewentualnie względem kolei od Oldenburga do granicy Hanowerskiéj pod Damme, w zupełném przeprowadzeniu jéj po przez wszystkie punkta na drodze leżące, względem miejsc zatrzymania i planu budowy w ogóle porozumie się Rząd Królewsko - Pruski przed wykonaniem ze Rządem Wielko-Księskim Oldenburgskim i przedłoży mu celem pojednania się w téj mierze szczegółowy projekt zakładu kolei. Z resztą ustanowienie projektów budowy Rządowi Królewsko-Pruskiemu pozostawioném jest. Projekta atoli przed wykonaniem Rządowi Wielko - Księskiemu Oldenburgskiemu zakomunikowane, tudzież przytem wszystkie urządzenia i zakłady zaniechane być powinny, których Rząd Wielko - Księski Oldenburgski ze względów policyjnych bezpieczeństwa na własnych kolejach nie dozwala.

Art. 8.

Grobla kolei żelaznéj w szerokości wierzchniéj na dwa tory potrzebnéj usypaną będzie.

Es bleibt jedoch der Königlich Preußischen Regierung überlassen, sich auf die Anlage eines Geleises zu beschränken.

Die Spurweite soll 4 Fuß 8½ Zoll Englischen Maaßes sein.

Art. 9.

Zu der Bahnanlage gehört die für die Sicherheit des Eisenbahnbetriebes erforderliche Herstellung eines elektro-magnetischen Telegraphen.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung kann zum Zwecke der Einrichtung eines abgesonderten öffentlichen Telegraphen-Verkehrs innerhalb ihres Gebietes für eigene Rechnung Drahtleitungen an den Telegraphenstangen längs der Bahn befestigen.

Der Königlich Preußischen Regierung soll dagegen gestattet sein, zur freien Benutzung für andere als Bahnzwecke

1) subaquatische Telegraphenleitungen von Heppens, die Jade entlang, nach England, Frankreich und anderen auswärtigen Punkten zu führen, und

2) ober- und unterirdische Telegraphenleitungen von Heppens durch das Oldenburgische Gebiet nach Bremen und, Falls die Bahn von Oldenburg nach der Hannoverschen Grenze bei Damme zur Ausführung kommt, auch längs dieser Bahn eine Telegraphenleitung anzulegen, desgleichen zu diesem Zwecke, soweit sie nicht eigene Telegraphenstangen herstellt, bis zwei Telegraphendrähte an den Telegraphenstangen der Oldenburg-Bremer Bahn zu befestigen. Telegraphen-Stationen werden jedoch von der Königlich Preußischen Regierung im Großherzoglich Oldenburgischen Gebiete ohne vorherige Verständigung mit der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung nicht angelegt werden.

Rządowi Królewsko-Pruskiemu wolno atoli założyć jeden tor tylko.

Szerokość śladu 4 stopy 8½ cala miary angielskiéj wynosić powinna.

Art. 9.

Do zakładu kolei należy założenie potrzebnego dla bezpieczeństwa obrotu na kolei żelaznéj telegrafu elektro-magnetycznego.

Rządowi Wielko-Księskiemu Oldenburgskiemu wolno celem urządzenia odrębnego obrotu telegraficznego publicznego na terytoryum swojem umocować na własny rachunek dróty u drągów telegraficznych wzdłuż kolei.

Rządowi Królewsko-Pruskiemu natomiast ma służyć prawo, ku dowolnemu użyciu na inne aniżeli na cele kolei

1) poprowadzenia drótów telegraficznych podwodnych od Heppens, wzdłuż Jady, do Anglii, Francyi i innych zagranicznych punktów, i

2) założenia nad i podziemnych drótów telegraficznych od Heppens przez terytoryum Oldenburgskie do Bremy a, w razie uskutecznienia budowy kolei od Oldenburga do granicy Hanowerskiéj pod Damme, założenia i wzdłuż téjże kolei drótu telegraficznego, tudzież umocowania na cel ten, gdzieby własnych nie miał ustawić drągów telegraficznych, aż do dwóch drótów telegraficznych u drągów telegraficznych kolei Oldenburgsko-Bremskiéj. Stacyi telegraficznych zaś Rząd Królewsko-Pruski na terytoryum Wielko-Księskiem Oldenburgskiem bez poprzedniego porozumienia się ze Rządem Wielko-Księskim Oldenburgskim zakładać nie będzie.

Art. 10.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung wird den Bahnhof der Oldenburg-Bremer Eisenbahn bei Oldenburg dergestalt einrichten lassen, daß die Preußischen Eisenbahnen in ihn einmünden können, und die Station auch für den Verkehr derselben genügt.

Die Königlich Preußische Regierung vergütet der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung:

1) für diese Einrichtung des Bahnhofes die Hälfte der Kosten, welche die Großherzogliche Regierung für die erste Anlage und Ausrüstung desselben zum Zwecke des Betriebes der Preußischen und der Oldenburgischen Eisenbahn nach einem von Oldenburg vorzulegenden gemeinschaftlich festzustellenden Bauplane verwendet;

2) zu den unter Zustimmung der Königlich Preußischen Regierung ausgeführten Erweiterungs- und Ergänzungs-Anlagen des Bahnhofes einen Beitrag nach Verhältniß des dabei obwaltenden Interesses der Preußischen Bahn;

3) für die Mitbenutzung des Bahnhofes nach dem Verhältnisse seiner Benutzung durch die Preußische und durch die Oldenburgische Betriebs-Verwaltung jährlich:

a) ein halbes Prozent für Verschleiß der Gebäude,

b) eine Quote zu den Unterhaltungskosten, auf Liquidation der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung.

Der Umfang des Mitbenutzungsrechts der Königlich Preußischen Regierung an dem Bahnhofe richtet sich nach dem Verhältnisse des von ihr zu der Anlage geleisteten Kostenbeitrags; die Ausübung desselben wird seiner Zeit, wenn die Königlich Preußische Regierung den Selbstbetrieb ihrer Bahnen übernimmt, im Wege der Verständigung zwi-

Art. 10.

Rząd Wielko-Księski Oldenburgski każe dworzec kolei żelaznéj Oldenburgsko-Bremskiéj pod Oldenburgiem urządzić tak, żeby koleje żelazne Pruskie wjeżdżać na niego mogły, i żeby stacya i dla obrotu tychże była wystarczającą.

Rząd Królewsko-Pruski wynagrodzi Rządowi Wielko-Księskiemu Oldenburgskiemu:

1) za takie urządzenie dworca połowę kosztów, które Rząd Wielko-Księski Oldenburgski na pierwsze założenie i wyposażenie takowego na cel obrotu na nim Pruskiéj i Oldenburgskiéj kolei żelaznéj wedle planu budowlowego ze strony Oldenburga przedłożyć a wspólnie ustanowić się mającego obróci;

2) na wykonane za przyzwoleniem Rządu Królewsko-Pruskiego rozszerzenia i uzupełnienia dworca składkę w stosunku do korzyści dla kolei Pruskiéj ztąd wynikającéj;

3) za wspólne używanie dworca w miarę używania go ze strony administracyi obrotowéj Pruskiéj i Oldenburgskiéj rocznie:

a) pół od sta za zużywanie budynków,

b) kwotę kosztów utrzymywania, na likwidacyę Rządu Wielko-Księskiego Oldenburgskiego.

Rozległość prawa Rządu Królewsko-Pruskiego do wspólnego używania dworca stosować się będzie do proporcyi w jakiéj tenże do kosztów założenia się przyczynił; wykonywanie takowego czasu swego, po przejęciu ze strony Rządu Królewsko-Pruskiego własnego obrotu na kolejach swych, za pomocą porozumienia

schen den beiden Hohen Regierungen im Einzelnen geregelt werden.

So lange die Großherzoglich Oldenburgische Regierung den Betrieb der Eisenbahn von Heppens nach Oldenburg hat, braucht die Königlich Preußische Regierung für die Mitbenutzung des Bahnhofes zu Oldenburg Seitens dieser Bahn keine Vergütung zu zahlen, jedoch mit Vorbehalt des entsprechenden Beitrages zu den Kosten derjenigen Erweiterungen des Bahnhofes, welche im Interesse der Heppens-Oldenburger Bahn unter Zustimmung der Königlich Preußischen Regierung ausgeführt werden.

Art. 11.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung wird allen zu den Bahnanlagen etwa erforderlichen Staatsgrund und Boden der Königlich Preußischen Regierung unentgeltlich auf so lange überweisen, als derselbe für die Preußischen Eisenbahnen benutzt wird. Hört diese Benutzung auf, so verbleibt der Königlich Preußischen Regierung nur das Recht zur Wegräumung der darauf etwa errichteten Gebäude und sonstigen Bahneinrichtungen.

Die unentgeltliche Abtretung bezieht sich auf diejenigen Grundstücke, welche zu der eigentlichen Eisenbahnanlage, mit Einschluß etwaiger sogenannten Parallelwege und des nöthigen Raumes für die Bahnwärterhäuser, die Haltestellen und die Bahnhöfe, dauernd benutzt werden.

Art. 12.

Insoweit die zur Eisenbahnanlage erforderliche, vorübergehende oder bleibende Abtretung des Grundes und Bodens, sowie die dazu etwa nöthige Aufhebung von Grundgerechtsamen im Wege gütlicher Vereinbarungen zwischen der Königlich Preußischen Regierung und den Betheiligten nicht zu erreichen ist, wird die Großherzoglich Oldenburgische Regierung das Enteignungsverfahren in gleichem Umfange und unter nicht minder günstigen

się ze sobą obydwóch Wysokich Rządów w pojedynczych punktach zregulowane będzie.

Dopóki Rządowi Wielko-Księskiemu Oldenburgskiemu zarząd kolei żelaznéj od Heppens do Oldenburga służyć będzie, Rząd Królewsko-Pruski za wspólne używanie dworca w Oldenburgu ze strony tejże kolei wynagrodzenia płacić nie potrzebuje, ze zastrzeżeniem atoli złożyć się mającéj odpowiedniéj składki do kosztów rozszerzeń dworca, któreby za przyzwoleniem Rządu Królewsko-Pruskiego na rzecz kolei Heppens-Oldenburgskiéj wykonane być miały.

Art. 11.

Rząd Wielko-Księski Oldenburgski Rządowi Królewsko-Pruskiemu wszelki na zakłady kolei na przypadek potrzebny grunt Rządowy na tak długo bezpłatnie przekaże, dopóki takowy na koleje Pruskie używany będzie. Z ustaniem używania tego, Rządowi Królewsko-Pruskiemu li prawo zabrania wystawionych na przypadek na nim budowli i innych urządzeń budowlowych służyć będzie.

Odstąpienie bezpłatne odnosi się do gruntów takich, które na właściwy zakład kolei żelaznéj, włącznie istniejących może tak zwanych dróg równoległych tudzież placu na domy dla stróży kolei, na miejsca zatrzymania i dworce potrzebnego, trwale używane będą.

Art. 12.

Gdzieby się potrzebne na założenie kolei odstąpienie gruntu przechodnie lub trwałe, tudzież wymagalne na przypadek zniesienie praw gruntowych w drodze dobrowolnego pojednania się Rządu Królewsko-Pruskiego z interesentami osiągnąć nie dało, Rząd Wielko-Księski Oldenburgski proceder eksproprya-cyjny w téj saméj rozległości i pod równie korzystnemi warunkami spowoduje, jaki później

Bedingungen eintreten lassen, als solches in Bezug auf die Anlage der Eisenbahn von Oldenburg nach Bremen stattfinden wird.

pod względem założenia kolei żelaznéj od Oldenburga do Bremy miejsce mieć będzie.

Art. 13.

Die Königlich Preußische Regierung wird alle diejenigen Anlagen und Vorkehrungen auf ihre Kosten einrichten, welche an Wegen, Uebergängen, Triften, Einfriedigungen, Ent= und Bewässerungsanlagen, Brücken und Durchlässen ꝛc. nöthig sind, um die ungestörte Verbindung zwischen den an beiden Seiten der Eisenbahnen belegenen Ortschaften und Grundstücken zu erhalten und die benachbarten Grundbesitzer gegen Gefahren und Nachtheile in Benutzung ihrer Grundstücke zu sichern.

Bestehende Kommunikationswege dürfen nur unterbrochen werden, nachdem vorher provisorische Einrichtungen getroffen sind, welche dem Verkehrsbedürfnisse genügen und den sicherheitspolizeilichen Anforderungen entsprechen.

Art. 13.

Rząd Królewsko-Pruski urządzi własnym kosztem zakłady i przysposobienia wszystkie te, któreby u dróg, przejść, wygonów, ogrodzeń, zakładów osuszenia i irygacyjnych, u mostów i przepustów i t. d. celem utrzymania nieprzerwanéj pomiędzy położonemi po obydwu stronach kolei żelaznéj posadami i gruntami komunikacyi jako i zachowania sąsiedzkich właścicieli gruntów od niebezpieczeństw i szkody przy użytkowaniu gruntów, były potrzebnemi.

Istniejące drogi komunikacyjne li po poprzedniem tymczasowém zaprowadzeniu wystarczających na potrzeby komunikacyi, z pretensyami policyi bezpieczeństwa zgadzających się urządzeń, przerywać wolno.

Art. 14.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung kann zur Ueberwachung ihrer Interessen und Gerechtsame bei dem Bau, wie auch bei dem Betriebe der Bahnen einen Kommissarius bestellen, welchem die von der Königlich Preußischen Regierung eingesetzte leitende Bau= und Betriebsverwaltung jede für seine Zwecke nöthige Einsicht gestatten, beziehungsweise Auskunft ertheilen wird.

Art. 14.

Rządowi Wielko-Księskiemu Oldenburgskiemu wolno dla doglądania interesów i praw swych przy budowli, tudzież przy obrocie na kolejach mianować komisarza, któremu wyznaczona przez Rząd Królewsko-Pruski administracya budowlowa i zarządowa zawiadująca każdego na cele jego potrzebnego dozwoli wględu, względnie każdą da informacyę.

Art. 15.

Die Königlich Preußische Regierung hat für die Verpflegung der erkrankten Arbeiter und nöthigenfalls für deren Fortschaffung in die Heimath Sorge zu tragen.

Art. 15.

Rząd Królewsko-Pruski winien o opatrywanie chorych robotników a w razie potrzeby o odstawienie ich do domu mieć staranie.

Art. 16.

Nach vollendetem Bau einer jeden der beiden im Artikel 5. und 6. bezeichneten Bahnen wird die Königlich Preußische Regierung der Großherzoglich

Art. 16.

Po wykończeniu zbudowania oznaczonych w artykule 5. i 6. obydwu kolei Rząd Królewsko-Pruski Rządowi Wielko-Księskiemu Ol-

Oldenburgischen Regierung einen vollständigen, das Bahneigenthum und seine Zubehörungen nachweisenden Plan mittheilen.

denburgskiemu plan zupełny, własność kolei i przynależytości jéj wykazujący zakomunikuje.

Art. 17.

Die Königlich Preußische Regierung haftet für allen denjenigen, durch die Bahnanlagen Dritten, namentlich benachbarten Grundeigenthümern etwa erwachsenden Schaden, wofür nach allgemeinen Rechtsgrundsätzen jeder Privateigenthümer dem Betheiligten Ersatz zu leisten hat; jedoch sollen in dieser Beziehung alle etwaigen Vorrechte und Begünstigungen, welche der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung innerhalb ihres Gebietes für die Bahnanlage von Oldenburg nach Bremen zustehen oder noch zugestanden werden, auch auf die Königlich Preußische Regierung für ihre Bahnanlagen ausgedehnt werden.

Art. 17.

Rząd Królewsko-Pruski odpowiadać będzie za każdą szkodę, mogącą wskutek zakładów kolei dla osób trzecich, mianowicie dla sąsiedzkich właścicieli gruntów wyniknąć taką, za którą według powszechnych zasad prawnych każden właściciel prywatny poszkodowanego wynagrodzić jest obowiązany; atoli w téj mierze wszystkie możebne przywileje i korzyści, któreby Rządowi Wielko-Księskiemu Oldenburgskiemu na terytoryum jego pod względem założenia kolei od Oldenburga do Bremy służyły lub miały mu być jeszcze nadane i na Rząd Krolewsko-Pruski pod względem zakładów kolei jego rozciągnione być powinny.

Art. 18.

Die Landeshoheit bleibt in Ansehung der Eisenbahnen der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung innerhalb ihres Gebietes vorbehalten. Namentlich hat die Königlich Preußische Regierung innerhalb des Großherzoglich Oldenburgischen Gebietes wegen privatrechtlicher Ansprüche, welche aus Anlaß der Bahnanlagen wider sie erhoben werden sollten, der Entscheidung der zuständigen Oldenburgischen Gerichte nach Oldenburgischen Gesetzen sich zu unterwerfen.

Gesetzliche Bestimmungen, welche, vom Tage des Abschlusses dieses Vertrages an gerechnet, in Bezug auf Eisenbahn-Unternehmungen von der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung erlassen werden, sollen jedoch auf die im Artikel 5. und 6. bezeichneten Eisenbahnen ohne vorgängige Verständigung mit der Königlich Preußischen Regierung keine Anwendung finden.

Art. 18.

Zwierzchnictwo krajowe nad kolejami żelaznemi na terytoryum swojem Rząd Wielko-Księski Oldenburgski sobie zastrzega. Mianowicie winien Rząd Królewsko-Pruski na terytoryum Oldenburgskiem poddać się pod względem pretensyi prywatnych, jakieby wskutek zakładów kolei do niego mogły być uroszczone, wyrokowi właściwych sądów Oldenburgskich według praw Oldenburgskich.

Postanowienia prawne atoli, któreby, od dnia zawarcia niniejszego układu licząc, ze strony Rządu Wielko-Księskiego Oldenburgskiego co do przedsięwzięć kolei żelaznych wydawane być miały, na koleje żelazne w artykule 5. i 6. oznaczone bez poprzedniego porozumienia się ze Rządem Królewsko-Pruskim odnosić się nie będą.

Art. 19.

Die Eisenbahnen nebst allem Zubehör sollen, so lange sie im Eigenthum der Königlich Preußi-

Art. 19.

Koleje żelazne wraz z wszelkiemi przynależytościami wolne będą od wszelkiego podatku

schen Regierung stehen, von jeder Grund- oder Gebäudesteuer, sowie von allen sonstigen Abgaben für Staats-, Kommunal- oder andere Korporationszwecke frei sein. Auch soll ihr Betrieb mit keiner Gewerbesteuer oder ähnlichen Abgabe belastet werden. Gast- und Schankwirthschaften oder sonstige Gewerbe, deren Ausübung auf den Bahnhöfen oder Haltestellen gestattet werden möchte, unterliegen dagegen der gesetzlichen Besteuerung.

Art. 20.

Soweit die Bahnen von der Königlich Preußischen Regierung selbst betrieben werden, soll Folgendes gelten:

Die Feststellung sowohl der Fahrpläne als der Tarife steht der Königlich Preußischen Regierung allein zu. Die Bahnpolizei-Ordnungen werden von der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung in Bezug auf ihr Gebiet nach vorgängiger Verständigung mit der Königlich Preußischen Regierung erlassen. Die bahnpolizeiliche Aufsicht wird auch innerhalb des Großherzoglich Oldenburgischen Gebietes die Königlich Preußische Regierung durch ihre Eisenbahnbeamten ausüben lassen.

Die von der Königlich Preußischen Regierung geprüften Betriebsmittel sollen ohne weitere Revision auch im Großherzoglich Oldenburgischen Gebiete zugelassen werden.

Die Betriebsbeamten sind ohne Unterschied des Orts der Anstellung rücksichtlich der Disziplin nur den vorgesetzten Königlich Preußischen Behörden, im Uebrigen aber den Gesetzen und Behörden des Staats unterworfen, in dem sie ihren Wohnsitz haben. Preußische Unterthanen, welche beim Betriebe innerhalb des Großherzoglich Oldenburgischen Gebietes angestellt werden, scheiden dadurch nicht aus dem Preußischen Unterthanenverbande aus.

Art. 21.

So lange, als die Königlich Preußische Regierung die Bahnstrecke von Oldenburg nach der

gruntowego lub budynkowego, tudzież od wszelkich innych podatków na cele Rządowe, komunalne lub inne korporacyjne tak długo, dopóki własnością Rządu Królewsko-Pruskiego będą. Tudzież od obrotu na nich żadnego podatku zarobkowego ani tym podobnego podatku płacić się nie będzie. Restauracye zaś i gościńce lub tym podobne, któreby po dworcach lub miejscach zatrzymania utrzymywać było wolno, prawnéj opłacie podatku ulegać będą.

Art. 20.

Jak daleceby Rząd Królewsko-Pruski zarząd na kolejach sam miał wykonywać, następujące przepisy wagę mieć będą:

Ustanowienie tak planów jazdy jako i taryf służy wyłącznie Rządowi Królewsko-Pruskiemu. Ordynacye policyjne kolejowe wydawać będzie co do terytoryum swego Rząd Wielko-Księski Oldenburgski za poprzedniem się ze Rządem Królewsko-Pruskim porozumieniem. Dozór policyjny nad kolejami Rząd Królewsko-Pruski przez swoich urzędników kolei żelaznych i na terytoryum Wielko-Księskiem Oldenburgskiem wykonywać będzie.

Środki obrotowe doświadczone przez Rząd Królewsko-Pruski powinny bez wszelkiéj dalszéj rewizyi i na terytoryum Wielko-Księskiem Oldenburgskiem być przyjęte.

Urzędnicy obrotowi bez względu na miejsce urzędu swego pod względem karności li przełożonym władzom Królewsko-Pruskim poddani, prócz tego zaś prawom i władzom Państwa tego, w którém zamieszkują, ulegać będą. Poddani Pruscy, mianowani urzędnikami obrotowymi na terytoryum Wielko-Księskiem Oldenburgskiem, wskutek tego ze związku poddaństwa Pruskiego nie występują.

Art. 21.

Dopóki Rząd Królewsko-Pruski przestrzeni kolei od Oldenburga do granicy krajowéj Ha-

Hannoverschen Landesgrenze bei Damme (Art. 6.) nicht betriebsfähig hergestellt hat, überläßt dieselbe die Verwaltung und den Betrieb der Eisenbahn von Heppens nach Oldenburg an die Großherzoglich Oldenburgische Regierung.

Art. 22.

Bei dieser Betriebsüberlassung wird die Königlich Preußische Regierung die Bahn von Heppens bis Oldenburg nach planmäßiger Ausführung in einem dem Zwecke des Unternehmens entsprechenden, dem öffentlichen Verkehre die nöthige Sicherheit gewährenden Zustande übergeben.

Statt der Betriebsmittel wird aber die Königlich Preußische Regierung der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung die Summe von dreimalhundert ein und neunzig Tausend sechshundert Thalern baar überweisen.

Sobald der Fall eintritt, daß die Bahn in den eigenen Betrieb der Königlich Preußischen Regierung übergeht, hat dagegen die Großherzoglich Oldenburgische Regierung alsdann diese Summe entweder baar oder in Betriebsmitteln zum Taxwerthe zu erstatten.

Art. 23.

Während der Dauer der Betriebsüberlassung führt die Großherzoglich Oldenburgische Regierung die Verwaltung und den Betrieb auf ihre alleinige Kosten selbstständig mit folgenden Maaßgaben:

Die Bahnpolizei-Ordnung für die im Preußischen Gebiete belegene Bahnstrecke wird nach vorgängiger Verständigung mit der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung von der Königlich Preußischen Regierung erlassen.

Die Feststellung des Fahrplanes und der Fahrordnung bleibt der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung überlassen, welche sich jedoch verpflichtet, täglich mindestens zwei Personenzüge, und zwar einen vor und einen nach 12 Uhr Mittags von jedem der beiden Endpunkte der Bahn nach dem entgegengesetzten Endpunkte derselben abgehen zu lassen.

nowerskiéj pod Damme (Art. 6.) kompletnie nie wykończy, administracyi i zarządu kolei żelaznéj od Heppens do Oldenburga Rządowi Wielko-Księskiemu Oldenburgskiemu odstąpić powinien.

Art. 22.

Co do odstąpienia zarządu tego Rząd Królewsko-Pruski kolej od Heppens do Oldenburga po wykończeniu jéj według planu w stanie celowi odpowiadającym, publicznéj komunikacyi potrzebne bezpieczeństwo zapewniającym tradować powinien.

Zamiast środków obrotowych atoli Rząd Królewsko-Pruski Rządowi Wielko-Księskiemu Oldenburgskiemu sumę trzechset dziewięćdziesięciu jednego tysiąca sześciu set talarów gotówką wypłaci.

W chwili przejścia kolei na własny zarząd Rządu Królewsko-Pruskiego, winien natomiast Rząd Wielko-Księski Oldenburgski sumę tę bądź gotówką bądź w środkach obrotowych wedle taksy zwrócić napowrót.

Art. 23.

Przez czas odstąpienia zarządu Rząd Wielko-Księski Oldenburgski administracyę i obrót własnym kosztem samowładnie według następujących zasad wykonywać będzie:

Ordynacyę policyjną kolejową dla przestrzeni kolei na terytoryum Pruskiem położonéj Rząd Królewsko-Pruski za poprzedniem porozumieniem się ze Rządem Wielko-Księskiem Oldenburgskiem wyda.

Ustanowienie planu jazdy i ordynacyi jazdy zostaje się rzeczą Rządu Wielko-Księskiego Oldenburgskiego, który atoli bierze na się obowiązek, puszczania dziennie przynajmniéj dwóch pociągów osobowych jednego przed — drugiego po 12 godzinie z południa z obu końców kolei w przeciwne końce.

Der Fahr- und Frachttarif (einschließlich aller Nebengebühren im Beförderungsgeschäft) wird von der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung bestimmt. Die Tarifsätze sollen aber stets so bemessen werden, daß der Betrieb der Bahn die Erzielung eines möglichst günstigen Reinertrages in Aussicht stellt.

Ferner sollen ohne vorgängige Zustimmung der Königlich Preußischen Regierung die Einheitssätze pro Meile von und nach Heppens niemals höher sein, als im Verkehr zwischen Oldenburg und Bremen, auch in dem durchgehenden und Vereins-Verkehr für die Bahn Heppens-Oldenburg niemals geringere Frachtantheile pro Meile berechnet werden, als für die Bahn Oldenburg-Bremen.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung wird die Eisenbahn mit allen dazu gehörigen Beiwerken, Anstalten und Einrichtungen fortwährend in vollkommen brauchbarer Beschaffenheit erhalten.

Im Fall des Uebergangs der Verwaltung und des Betriebes an die Königlich Preußische Regierung muß die Großherzoglich Oldenburgische Regierung die Bahn nebst allem Zubehör in ordnungsmäßig unterhaltenem, gutem Zustande zurückgewähren, und für das hieran Mangelnde entsprechende Entschädigung leisten.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung wird im Betriebe der Bahn, nur mit Ausnahme solcher Perioden, wo durch die Ausführung von Reparaturen eine Unterbrechung unvermeidlich verursacht wird, keine Behinderung eintreten lassen.

Die Königlich Preußische Regierung behält sich vor, zur Wahrnehmung ihrer Interessen und Gerechtsame bei dem Betriebe der Bahn einen Kommissarius zu bestellen. Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung wird ihre Behörden anweisen, demselben in Bezug auf die Bahn jede Einsicht zu gestatten und jede gewünschte Auskunft zu ertheilen, auch auf Verlangen alle die Bahn und den Betrieb betreffenden Verhandlungen mit der Königlich Preußischen Regierung

Taryfę jazdy i taryfę frachtu (włącznie wszelkich pobocznych należytości ekspedycyi) Rząd Wielko-Księski Oldenburgski ustanowi. Pozycye taryfy atoli takie zawsze wymierzone być powinny, żeby obrót na kolei osiągnienie ile możności najkorzystniejszego dochodu czystego obiecywał.

Daléj bez poprzedniego przychylenia się Rządu Królewsko-Pruskiego pozycye jednostkowe na przestrzeni od i do Heppens nigdy więcéj aniżeli na komunikacyi pomiędzy Oldenburgiem a Bremą od mili wynosić, a na komunikacyi wspólnéj kolei Heppens-Oldenburgskiéj cząstki frachtowe od mili nigdy niżéj, aniżeli na kolei Oldenburgsko-Bremskiéj obliczane być nie powinny.

Rząd Wielko-Książski Oldenburgski kolej żelazną wraz z wszelkiemi dziełami pobocznemi, zakładami i urządzeniami doń należącemi każdego czasu w zupełnie użytecznym stanie utrzymywać będzie.

W razie przejścia administracyi i obrotu na ręce Rządu Królewsko-Pruskiego winien Rząd Wielko-Księski Oldenburgski kolej wraz z wszelkiemi przynależytościami oddać w porządnie utrzymanym, dobrym stanie napowrót, a za brakujące rzeczy odpowiednie dać wynagrodzenie.

Rząd Wielko-Księski Oldenburgski komunikacyi na kolei, li z wyjątkiem peryodów, w którychby przedsiębranie reparatur stać się miało przyczyną koniecznego przerwania, wstrzymywać nie będzie.

Rząd Królewsko-Pruski zastrzega sobie mianowanie komisarza, dla doglądania przy obrocie na kolei interesu i praw swoich. Rząd Wielko-Księski Oldenburgski nakaże władzom swym, ażeby takowemu każdego tyczącego się kolei dozwolili wględu jako i każdéj zażądanéj udzielili informacyi, tudzież aby w razie domagania się wszelkie na kolej i obrót odnoszące się czynności z Rządem Królewsko-Pruskim przez niego toczyli. Prawo Rządu Kró-

durch ihn zu führen. Das Recht der Königlich Preußischen Regierung, ihre nicht für den Bahnverkehr bestimmten Telegraphenleitungen an den Telegraphenstangen der Bahn zu befestigen, bleibt auch während der Betriebsüberlassung fortbestehen.

Art. 24.

Während der Dauer der Betriebsüberlassung erhält die Königlich Preußische Regierung von der gesammten Brutto-Einnahme der Bahnstrecke Heppens-Oldenburg funfzig Prozent dessen, was über 6000 bis 20,000, und sechszig Prozent dessen, was über 20,000 Thaler pro Preußische Meile aufkommt. Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung wird für jedes Kalenderjahr die Brutto-Einnahme im folgenden Monat März feststellen, auch hierbei auf Verlangen der Königlich Preußischen Regierung einen Kommissar derselben zuziehen und die danach sich ergebende Pachtquote bis zum 1. April an die Königlich Preußische General-Staatskasse abführen.

Für Störungen und Unterbrechungen des Betriebes, welche in Folge einer Kriegsarmirung der Hafenbefestigung auf der Endstrecke der Bahn bei Heppens eintreten, kann die Großherzoglich Oldenburgische Regierung keine Abzüge an der Pacht oder sonstige Entschädigung beanspruchen.

Art. 25.

Für jedes Betriebsjahr, in welchem die gesammte Brutto-Einnahme der Bahn Heppens-Oldenburg unter zehntausend Thaler für die Preußische Meile beträgt, steht jedoch der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung das Recht zu, nach ihrer Wahl entweder die Bestimmungen des Artikels 24. zur Anwendung zu bringen, oder statt dessen gegen Ueberlassung der ganzen erzielten Brutto-Einnahme an die Königlich Preußische Regierung von dieser bis auf Höhe von achttausend Thalern für die Preußische Meile Bahnlänge die Erstattung aller derjenigen Kosten zu beanspruchen, welche der Betrieb und die Unterhaltung der Bahn erfordert hat.

lewsko-Pruskiego, względem umocowania drótów telegraficznych swoich nie na komunikacyę kolei przeznaczonych u drągów telegraficznych kolei, będzie i przez czas odstąpienia zarządu miało ważność.

Art. 24.

Przez czas odstąpienia zarządu Rząd Królewsko-Pruski pobierać będzie od całego dochodu bruto z przestrzeni kolei Heppens-Oldenburgskiéj pięćdziesiąt od sta tego, co nad 6000 do 20,000, a sześćdziesiąt od sta tego, co nad 20,000 na milę Pruską wpłynie. Rząd Wielko-Księski Oldenburgski na każdy rok kalędarza dochód bruto w następującym miesiącu Marcu ustanowi, tudzież przytem na żądanie komisarza Rządu Królewsko-Pruskiego przywezwie a wykazującą się wedle tego kwotę dzierzawy aż do 1. Kwietnia do Królewsko-Pruskiéj kasy generalnéj Rządowéj odwiezie.

Za przeszkody i przerwania w obrocie, zachodzące wskutek uzbrojenia wojennego fortyfikacyi portowéj na kraju kolei pod Heppens, nie wolno Rządowi Wielko-Księskiemu Oldenburgskiemu domagać się opuszczenia dzierzawy ani innych wynagrodzeń.

Art. 25.

Natomiast Rządowi Wielko-Księskiemu Oldenburgskiemu służy prawo, za każdy rok obrotowy, w którym cały z kolei Heppens-Oldenburgskiéj dochód bruto mniéj aniżeli dziesięć tysięcy talarów na milę Pruską wynieść by miał, wedle wyboru albo zastósować postanowienia artykułu 24., albo zamiast tego żądać za ustąpieniem całego dochodu bruto na rzecz Rządu Królewsko-Pruskiego po takowym zwrócenia aż do ośmiu tysięcy talarów na milę Pruską długości kolei wszystkich kosztów tych, których obrót i utrzymywanie kolei wymagało.

Bei Berechnung dieser Kosten kommen gezahlte Vergütungen für Benutzung von fremdem Betriebsmaterial (Wagenmiethe u. s. w.) nicht in Ansatz, wohl aber die verhältnißmäßige Vergütung für Mitbenutzung des Bahnhofs in Oldenburg (Artikel 10.). Im Uebrigen soll für die Berechnung der Kosten angenommen werden, daß die Bahn Heppens-Oldenburg an sämmtlichen Betriebsausgaben der von der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung betriebenen Eisenbahnen in folgender Weise partizipirt:

a) an den Kosten für die allgemeine Verwaltung nach Verhältniß der Bahnlänge;

b) an den Kosten der Bahnverwaltung nach Maaßgabe der wirklichen Ausgaben;

c) an den Kosten für Lokomotivführer und Heizer, sowie an den Reparatur- und Erneuerungskosten der Lokomotiven und Tender nach Verhältniß der durchlaufenen Lokomotivmeilen und an allen übrigen Kosten der Transportverwaltung nach Verhältniß der durchlaufenen Wagenachsmeilen, jedoch mit der Beschränkung, daß für Heppens-Oldenburg die Lokomotivmeilen, sowie die Gepäck- und Personenwagen-Achsmeilen nicht für mehr, als in jeder Richtung täglich für zwei Züge in Ansatz kommen.

Die Aufstellung der Berechnung erfolgt von der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung, welche dabei auf Verlangen der Königlich Preußischen Regierung einen von dieser bestellten Kommissarius zuziehen, auch diesem jede gewünschte Auskunft geben und jede Einsicht der Beläge gestatten wird.

Art. 26.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung wird sowohl auf den in Artikel 5. und 6. bezeichneten Bahnen, als auch auf der Eisenbahn von Oldenburg nach Bremen Königlich Preußische Militair- und Marine-Mannschaften und Effekten von und nach dem Marine-Etablissement in

Przy obliczaniu kosztów tych wynagrodzenia za używanie obcego materyału obrotowego (zapłata za pożyczenie wozów i t. d.) rachować się nie będą, natomiast odpowiednie wynagrodzenie za wspólne używanie dworca w Oldenburgu (artykuł 10.) uwzględnione być musi. Z resztą przy obliczaniu kosztów przyjąć się powinno, że kolej Heppens-Oldenburgska do wszystkich nakładów obrotowych kolei pod zarządem Rządu Wielko-Księskiego Oldenburgskiego będących w następujący sposób się przyczynia:

a) do kosztów ogólnéj administracyi w stosunku do długości kolei;

b) do kosztów administracyi kolei w miarę rzeczywistych wydatków;

c) do kosztów na przewodników lokomotyw i palaczy, tudzież do kosztów za reparatury i odnowienia lokomotyw i tenderów w stosunku do odbytych mil lokomotywnych a do wszystkich innych kosztów administracyi transzportowéj w stosunku do odbytych mil osi wozowych, z tém atoli ograniczeniem, że na Heppens-Oldenburg mil lokomotywnych, jako i mil osi wozów pakunkowych i osobowych nie od więcéj obliczać wolno, jak od dwóch w każdym kierunku pociągów dziennie.

Ustawienie obrachunku nastąpi przez Rząd Wielko-Księski Oldenburgski, który do tego na żądanie wyznaczonego przez Rząd Królewsko-Pruski komisarza przywezwie, i takowemu wszelkich żądanych udzieli objaśnień i każdego w dowody dozwoli wględu.

Art. 26.

Rząd Wielko-Księski Oldenburgski tak na oznaczonych w artykule 5. i 6. kolejach, jako i na kolei od Oldenburga do Bremy ludzi i rekwizyta wojskowe i marynarki Królewsko-Pruskiéj nietylko przepuszczać bez przeszkody i odwozić po zniżonych cenach ze i do zakładu

Heppens ungehindert passiren lassen und zu ermäßigten Fahrpreisen befördern, auch zum Zweck dieser Beförderung nöthigenfalls Extrafahrten einrichten und die von anderen Bahnen kommenden Transportfahrzeuge auf die eigene Bahn übergehen lassen.

Einer jeden auf der Eisenbahn aus dem Preußischen Jadegebiete, sowie in entgegengesetzter Richtung durch das Großherzoglich Oldenburgische Gebiet zu bewirkenden Truppensendung soll eine Anzeige und Benehmung mit der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung binnen angemessener Frist vorausgehen.

In Fällen außerordentlicher Dringlichkeit, wo ohne Gefährdung des Zwecks eine vorgängige Benehmung mit der Großherzoglichen Regierung nicht zu bewirken sein würde, will diese es geschehen lassen, daß von dieser Benehmung ausnahmsweise abgesehen werde. Es soll jedoch auch in solchen Fällen der Absendung der Transporte unter allen Umständen eine Anzeige an die Großherzogliche Regierung oder an die nach Befinden deshalb mit Anweisung zu versehende Behörde vorangehen.

Art. 27.

Bei der Bestimmung des Artikels 24. des Vertrages vom 20. Juli 1853., daß etwaige Oldenburgische Zweigbahnen, seien es Staats- oder Privatbahnen, in die Preußischen Eisenbahnen einmünden, sowie dieselben kreuzen dürfen, behält es sein Verbleiben und die Königlich Preußische Regierung wird eintretenden Falles zu einer den Anforderungen der Technik entsprechenden unmittelbaren Verbindung solcher Eisenbahnen mit den Preußischen Eisenbahnen die Hand bieten.

Art. 28.

Die Großherzoglich Oldenburgische Regierung wird von den Waaren, welche mit Benutzung der Bahnen von Heppens nach Oldenburg und von Oldenburg zur Königlich Hannoverschen Landesgrenze bei Damme vom Königlich Preußischen Jadegebiet nach anderen Königlich Preußischen

marynarki w Heppens będzie, ale i urządzi w razie potrzeby w celu odwożenia tego pociągi nadzwyczajne tudzież dozwoli wozom transzportowym z innych kolei przybywającym przejścia na kolej własną.

Każdą przesyłkę wojsk koleją żelazną z terytoryum Pruskiego nad Jadą, tudzież w przeciwnym kierunku przez terytoryum Wielko-Księskie Oldenburgskie uskutecznić się mającą poprzedzić powinno zawiadomienie i porozumienie się zawczesne ze Rządem Wielko-Księskim Oldenburgskim.

W przypadkach nadzwyczaj pilnych, w którychby poprzednie porozumienie się ze Rządem Wielko-Księskim bez narażenia celu uskutecznić się nie dało, pozwala tenże, aby od porozumienia się takiego wyjątkowym sposobem abstrahowano. Atoli i w takim razie przed wysłaniem transzportów Rząd Wielko-Księski lub władza wedle uznania za dobre zainformować się w téj mierze mająca na wszelki przypadek zawiadomioną być powinna.

Art. 27.

Postanowienie w artykule 24. układu z dnia 20. Lipca 1853., dozwalające odnogom kolei żelaznych Oldenburgskich, bądź Rządowym bądź prywatnym, wbiegania na koleje żelazne Pruskie, jako i przerzynania takowych, zostaje się w mocy a Rząd Królewsko-Pruski skłoni się w zachodzącym razie do złączenia bezpośredniego wymagalnościom technicznym odpowiedniego kolei żelaznych takich z kolejami żelaznemi Pruskiemi.

Art. 28.

Rząd Wielko-Księski Oldenburgski od towarów, które na kolejach od Heppens do Oldenburga i z Oldenburga do granicy krajowéj Królewsko-Hanowerskiéj pod Damme z terytoryum Pruskiego nad Jadą do innych krajów Królestwa Pruskiego lub przeciwnie przewozić

Landestheilen oder umgekehrt befördert werden, eine Durchgangsabgabe irgend welcher Art auch in dem Falle nicht erheben, wenn eine Zolleinigung zwischen Preußen und Oldenburg nicht mehr bestehen möchte.

się będą, cła przechodowego żadnego rodzaju i w tym razie pobierać nie będzie, żeby ugoda celna pomiędzy Prusami a Oldenburgiem istnieć już nie miała.

Art. 29.

Zwischen den beiderseitigen Unterthanen soll im Eisenbahnbetrieb sowohl hinsichtlich der Beförderungspreise, als auch der Zeit der Abfertigung kein Unterschied gemacht werden, namentlich sollen die aus dem Gebiete des einen Staates in das Gebiet des anderen Staates übergehenden Transporte weder in Beziehung auf die Abfertigung, noch rücksichtlich der Beförderungspreise ungünstiger behandelt werden, als die aus dem betreffenden Staate abgehenden oder darin verbleibenden Transporte.

Art. 29.

Pomiędzy poddanymi obydwu Rządów nie powinna w obrocie kolei żelaznéj ani pod względem cen przewozowych, ani pod względem czasu ekspedycyi żadna robić się różnica, mianowicie nie wolno przechodzących z terytoryum jednego Państwa na terytoryum drugiego Państwa transzportów ani pod względem ekspedycyi, ani cen przewozowych traktować niekorzystniéj, jak wychodzące z właściwego Państwa lub zostające się w nim transzporty.

Art. 30.

Die Königlich Preußische Regierung kann die Bahnen nur mit Zustimmung der Großherzoglich Oldenburgischen Regierung an einen Anderen ganz oder theilweise überlassen.

Art. 30.

Rządowi Królewsko-Pruskiemu odstępywać kolei na rzecz innych osób całkiem lub częściowo bez przyzwolenia Rządu Wielko-Księskiego Oldenburgskiego nie wolno.

Art. 31.

Etwaige aus dem gegenwärtigen Vertrage oder über die Auslegung desselben entstehende Streitfragen zwischen den beiden Regierungen sollen auf schiedsrichterlichem Wege zur Erledigung gebracht werden. Zu diesem Zwecke ernennt im vorkommenden Falle binnen sechs Wochen nach beantragter schiedsrichterlicher Entscheidung jeder Theil zwei, keinem beider Staaten angehörige, unparteiische Schiedsmänner, welche einen fünften sich beiordnen, unter denen dann die Stimmenmehrheit über den Streitpunkt definitiv, mit Ausschluß jedes dawider zu ergreifenden Rechtsmittels, entscheidet. Können die vier gewählten Schiedsrichter sich über die Person des fünften nicht einigen, so hat jede der beiden Regierungen einen unparteiischen Mann zu dem Zwecke zu bezeichnen, damit nach Bestimmung des Looses Einer

Art. 31.

Kwestye, jakieby z obecnego układu lub co do wyłożenia takowego pomiędzy obydwoma Rządami mogły wyniknąć, przez sąd polubowny załatwiane być powinny. Na cel ten zamianuje w zachodzącym przypadku każda strona w przeciągu sześciu tygodni po za wnioskowanym rozstrzygnięciu przez sąd polubowny dwóch, do żadnego z obydwóch Państw nie należących bezstronnych rozjemców, którzy piątego przybiorą, a pomiędzy którymi natenczas większością głosów punkt sporny ostatecznie, z wyłączeniem wszelkiéj naprzeciwko temu apelacyi, rozstrzygnięty zostanie. Jeżeliby obrani czteréj rozjemcy względem osoby piątego porozumieć się ze sobą nie mogli, w takim razie obydwa Rządy każden za siebie osobę bezstronną na cel ten ozna-

dieser beiden Männer von den vier Schiedsrichtern als fünfter zugezogen werde.

Art. 32.

Die Ratifikationen dieses Vertrages sollen binnen sechs Wochen nach der Unterzeichnung ausgewechselt werden.

Dessen zu Urkunde ist gegenwärtiger Vertrag doppelt ausgefertigt, von den beiderseitigen Bevollmächtigten unterschrieben und mit deren Insiegel versehen worden.

So geschehen und vollzogen zu Berlin, den 16. Februar 1864.

Friedrich Wilhelm Scheuerlein.
(L S.)

Carl Wilhelm Everhard Wolf.
(L. S.)

Johann Gustav Rudolph Meinecke.
(L. S.)

Paul Ludwig Wilhelm Jordan.
(L. S.)

Albrecht Johannes Theodor Erdmann.
(L. S.)

Friedrich Heinrich Geffcken.
(L. S.)

Der vorstehende Vertrag ist ratifizirt und die Auswechselung der Ratifikations-Urkunden zu Berlin bewirkt worden.

czyć powinien, ażeby za pomocą losu jedna z tychże dwóch osób ze strony rzeczonych czterech rozjemców za piątego przybraną została.

Art. 32.

Ratyfikacye niniejszego układu w przeciągu sześciu tygodni po podpisaniu go wymienione być powinny.

Na dowód tegoż układ obecny podwójnie wygotowany, przez pełnomocników obu stron podpisany i pieczęcią ich opatrzony został.

Tak się działo i podpisano w Berlinie, dnia 16. Lutego 1864.

Fryderyk Wilhelm Scheuerlein.
(L. S.)

Karól Wilhelm Ewerhard Wolf.
(L. S.)

Jan Gustaw Rudolf Meinecke.
(L. S.)

Paweł Ludwik Wilhelm Jordan.
(L. S.)

Wojciech Jan Teodór Erdmann.
(L. S.)

Fryderyk Henryk Geffcken.
(L. S.)

Powyższy układ zratyfikowany a wymiana dokumentów ratyfikacyjnych w Berlinie uskutecznioną została.

(Nr. 6075.) Bekanntmachung, betreffend die von beiden Häusern des Landtages ertheilte Genehmigung zu der Verordnung vom 25. April 1864. wegen zeitweiser Herabsetzung der Hafenabgaben für ausländische Schiffe. Vom 13. April 1865.

Nachdem die unter Vorbehalt der Genehmigung beider Häuser des Landtages der Monarchie erlassene Verordnung vom 25. April 1864., betreffend die zeitweise Herabsetzung der Hafenabgaben für ausländische Schiffe (Gesetz-Samml. S. 307.), von beiden Häusern des Landtages genehmigt worden ist, wird dies hierdurch bekannt gemacht.

Berlin, den 13. April 1865.

Das Staatsministerium.

v. Bismarck-Schönhausen. v. Bodelschwingh. v. Roon. Gr. v. Itzenplitz. v. Mühler. Gr. zur Lippe. v. Selchow. Gr. zu Eulenburg.

(No. 6075.) Obwieszczenie, tyczące się udzielonego przez obie Izby Sejmu przyzwolenia na ustawę z dnia 25. Kwietnia 1864., tyczącą się tymczasowego zniżenia portowego od okrętów cudzoziemskich. Z dnia 13. Kwietnia 1865.

Po przyzwoleniu ze strony obu Izb Sejmu na wydaną ze zastrzeżeniem przyzwolenia obu Izb Sejmu Monarchii ustawę z dnia 25. Kwietnia 1864., tyczącą się tymczasowego zniżenia portowego od okrętów cudzoziemskich (Zbiór praw str. 307), ogłasza się toż niniejszém.

Berlin, dnia 13. Kwietnia 1865.

Ministerstwo Stanu.

Bismarck-Schoenhausen. Bodelschwingh. Roon. Hr. Itzenplitz. Muehler. Hr. Lippe. Selchow. Hr. Eulenburg.

(Nr. 6076.) Allerhöchster Erlaß vom 24. April 1865., betreffend die Herstellung und Benutzung einer Lokomotiv-Eisenbahn für Kohlentransporte von der Zeche Hammelsbeck bei Mülheim a. d. Ruhr zum Anschlusse an die Witten-Duisburger Eisenbahn.

Ich will nach Ihrem Antrage vom 17. April d. J. zu der von dem Gruben-Vorstande der Zeche Hammelsbeck bei Mülheim a. d. Ruhr beabsichtigten Herstellung und Benutzung einer mit Lokomotiven zu befahrenden Eisenbahn für Kohlentransporte von der gedachten Zeche bis zu der in direkter Verbindung mit der Witten-Duisburger

(No. 6076.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 24. Kwietnia 1865., tyczące się zbudowania i używania kolei żelaznéj dla lokomotyw na transzporty węgli od kopalni Hammelsbeck pod Muelheim nad Rurą do złączenia się z koleją żelazną Wittenbergsko-Duisburgską.

Stósownie do wniosku Pana z dnia 17. Kwietnia r. b. Zezwalam niniejszém na zamierzone przez dozór dołu kopalni Hammelsbeck pod Muelheim nad Rurą zbudowanie i używanie kolei żelaznéj dla lokomotyw na transzporty węgli począwszy od rzeczonéj kopalni aż do pozostającéj w prostym z koleją żelazną Witten-

Eisenbahn stehenden Zweigbahn der Zeche Vereinigte Rosenblumendelle, sowie zu dem Anschlusse an die letztgenannte Bahn nach Maaßgabe des Mir vorgelegten Planes hierdurch Meine Genehmigung unter der Bedingung ertheilen, daß an deren Unternehmern sowohl der Anschluß an die neue Bahn mittelst Zweigbahnen, als auch die Benutzung der ersteren Bahn gegen zu vereinbarende, event. von Ihnen festzusetzende Fracht- oder Bahngeld-Sätze vorbehalten bleibt. Zugleich bestimme Ich, daß die in dem Gesetze über die Eisenbahn-Unternehmungen vom 3. November 1838. ergangenen Vorschriften über die Expropriation auf dieses Unternehmen Anwendung finden sollen.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Berlin, den 24. April 1865.

Wilhelm.

Gr. v. Itzenplitz.

An
den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten.

bergsko-Duisburgską związku odnogi kolei do kopalni Vereinigte Rosenblumendelle należącéj, tudzież do złączenia się z tąż ostatnią koleją według przedłożonego Mi planu z warunkiem, żeby innym przedsiębiorcom tak złączenie się z tąż nową koleją za pomocą odnóg kolei, jako i używanie tejże pierwszéj za opłatą zjednoczyć, a ewent. przez Pana ustanowić się mającego frachtowego i kolejowego zastrzeżoném było. Zarazem Postanawiam, żeby dane w prawie, tyczącem się przedsiębiorstw kolei żelaznych z dnia 3. Listopada 1838., przepisy ekspropryacyi dotyczące do przedsięwzięcia niniejszego zastósowane były.

Rozporządzenie niniejsze przez Zbiór praw do publicznéj wiadomości podać należy.

Berlin, dnia 24. Kwietnia 1865.

Wilhelm.

Hr. Itzenplitz.

Do
Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych.

(Nr. 6077.) Allerhöchster Erlaß vom 24. April 1865., betreffend die Verleihung der fiskalischen Vorrechte für den Bau und die Unterhaltung einer Kreis- resp. Gemeinde-Chaussee von Trarbach an der Mosel das rechte Moselufer abwärts bis zur Lutzerath-Gödenrother Bezirksstraße bei Zell.

Nachdem Ich durch Meinen Erlaß vom heutigen Tage den Bau einer Kreis- resp. Gemeinde-Chaussee im Regierungsbezirk Coblenz von Trarbach an der Mosel das rechte Moselufer ab-

(No. 6077.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 24. Kwietnia 1865., tyczące się nadania praw fiskalnych dla budowy i utrzymywania drogi żwirowéj powiatowéj względnie gminnéj od Trarbach nad Moselą po prawym brzegu Moseli na dół aż do traktu obwodowego Lutzerath - Goedenrothskiego pod Zell.

Zezwoliwszy rozporządzeniem Mojém z dnia dzisiajszego na zbudowanie drogi żwirowéj powiatowéj względnie gminnéj w obwodzie Regencyjnym Koblenckim począwszy od Trar-

wärts bis zur Lutzerath=Gödenrother Bezirksstraße bei Zell genehmigt habe, verleihe Ich hierdurch den Gemeinden Trarbach, Traben, Enkirch, Burg, Pünderich, Briedel, Kaimt und Zell, sowie dem Kreise Zell das Expropriationsrecht für die zu dieser Chaussee erforderlichen Grundstücke, imgleichen das Recht zur Entnahme der Chausseebau- und Unterhaltungs=Materialien, nach Maaßgabe der für die Staats=Chausseen bestehenden Vorschriften, in Bezug auf diese Straße. Zugleich will Ich den genannten Gemeinden und dem Kreise Zell gegen Uebernahme der künftigen chausseemäßigen Unterhaltung der Straße das Recht zur Erhebung des Chausseegeldes nach den Bestimmungen des für die Staats=Chausseen jedesmal geltenden Chausseegeld=Tarifs, einschließlich der in demselben enthaltenen Bestimmungen über die Befreiungen, sowie der sonstigen die Erhebung betreffenden zusätzlichen Vorschriften, wie diese Bestimmungen auf den Staats=Chausseen von Ihnen angewandt werden, hierdurch verleihen. Auch sollen die dem Chausseegeld=Tarife vom 29. Februar 1840. angehängten Bestimmungen wegen der Chausseepolizei=Vergehen auf die gedachte Straße zur Anwendung kommen.

Der gegenwärtige Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung zur öffentlichen Kenntniß zu bringen.

Berlin, den 24. April 1865.

Wilhelm.

v. Bodelschwingh. Gr. v. Itzenplitz.

An
den Finanzminister und den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten.

bach nad Mosełą po prawym brzegu Moseli na dół aż do traktu obwodowego Lutzerath — Goedenrothskiego pod Zell, — Nadaję niniejszém gminom Trarbach, Traben, Enkirch, Burg, Puenderich, Briedel, Kaimt i Zell, tudzież powiatowi Zell prawo ekspropryacyi pod względem gruntów na tęż drogę żwirową potrzebnych, również prawo brania materyałów na budowę i utrzymywanie dróg żwirowych, według przepisów dla żwirówek Rządowych istniejących, ze zastósowaniem ich do tejże drogi. Zarazem Nadaję rzeczonym gminom i powiatowi Zell za przyjęciem na się obowiązku utrzymywania na przyszłość drogi żwirówéj jako takiéj prawo pobierania szosowego wedle postanowień taryfy szosowego ważnéj każdocześnie dla żwirówek Rządowych, włącznie zawartych w niéj postanowień uwolnień dotyczących, jako i innych na pobieranie się odnoszących dodatkowych przepisów, jak postanowienia te przez Panów na żwirówkach Rządowych zastósowane bywają. Zarazem powinny postanowienia dodatkowe do taryfy szosowego z dnia 29. Lutego 1840., tyczące się przestępstw policyjnych szosowych do rzeczonéj drogi być zastósowane.

Rozporządzenie niniejsze przez Zbiór praw do publicznéj wiadomości podać należy.

Berlin, dnia 24. Kwietnia 1865.

Wilhelm.

Bodelschwingh. Hr. Itzenplitz.

Do
Ministra skarbu i Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych.

(Nr. 6078.) Allerhöchster Erlaß vom 1. Mai 1865., betreffend die Einsetzung einer Königlichen Kommission für den Bau der Heppens-Oldenburger Eisenbahn.

Auf Ihren Bericht vom 29. April d. J. genehmige Ich, daß die Ausführung des Baues der Eisenbahn von Heppens nach Oldenburg einer besonderen Kommission übertragen wird, welche an einem geeigneten, von Ihnen zu bestimmenden Punkte der Bahnlinie ihren Sitz nehmen und unter der Firma: „Königliche Kommission für den Bau der Heppens-Oldenburger Eisenbahn" innerhalb des ihr zugewiesenen Geschäftskreises für die Dauer ihres Bestehens alle Rechte und Pflichten einer öffentlichen Behörde haben soll.

Dieser Erlaß ist durch die Gesetz-Sammlung bekannt zu machen.

Berlin, den 1. Mai 1865.

Wilhelm.

Gr. v. Itzenplitz.

An
den Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Arbeiten.

(No. 6078.) Najwyższe rozporządzenie z dnia 1. Maja 1865., tyczące się ustanowienia komisyi Królewskiéj dla budowy kolei żelaznéj Heppens-Oldenburgskiéj.

Na sprawozdanie Pana z dnia 29. Kwietnia r. b. Zezwalam, aby wykonanie budowy kolei żelaznéj od Heppens do Oldenburga osobnéj poruczono komisyi, która na stósownym, przez Pana wyznaczyć się mającym punkcie linii kolejowéj osiędzie i któréj pod firmą: »komisyi Królewskiéj dla budowy kolei żelaznéj Heppens-Oldenburgskiéj« wśród przekazanego sobie okresu czynności na czas istnienia swego wszystkie prawa i obowiązki władzy publicznéj służyć będą.

Rozporządzenie to przez Zbiór praw ogłosić należy.

Berlin, dnia 1. Maja 1865.

Wilhelm.

Hr. Itzenplitz.

Do
Ministra handlu, przemysłu i robót publicznych.

Redigirt im Büreau des Staats-Ministeriums.

Berlin, gedruckt in der Königlichen Geheimen Ober-Hofbuchdruckerei (R. v. Decker).

Redagowano w Biórze Ministerstwa Stanu.

Berlin, czcionkami Królewskiéj Tajnéj Nadwornéj drukarni (R. Decker).